

MAGISTRÁT

hlavního města Prahy

- odbor vnitřní správy

referát matrik

a státního občanství

Č. j.: OVS 2331/98/Se

V Praze dne 6. 1. 1999

ROZHODNUTÍ

Odbor vnitřní správy Magistrátu hl. m. Prahy přezkoumal na základě odvolání [redacted] [redacted] trvale bytem [redacted] zastoupeného [redacted] advokátem se sídlem [redacted], rozhodnutí odboru matrik Obvodního úřadu Městské části Praha 1 ze dne 10. 9. 1998, č. j. 4225/98, kterým nebylo vyhověno žádosti pana [redacted] o pokračování v řízení o vrácení státního občanství [redacted] [redacted] podle §§ 3 a 4 ústavního dekretu presidenta republiky č. 33/1945 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské a rozhodl **t a k t o:**

podle ustanovení § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, se rozhodnutí správního orgánu I. stupně **r u š í** a vydává se rozhodnutí následujícího znění:

Odbor vnitřní správy Magistrátu hl. m. Prahy rozhodl v řízení podle zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, a podle §§ 24 a 25 zákona ČNR č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů, o žádosti pana [redacted] [redacted], trvale bytem [redacted] právně zastoupeného [redacted] advokátem se sídlem [redacted] ve věci zjištění státního občanství a ukončení řízení o vrácení státního občanství podle §§ 3, 4 ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 2. 8. 1945, č. 33/1945 Sb., [redacted] **t a k t o:**

[redacted], narozená [redacted] v [redacted], [redacted] byla v době své smrti státní občankou Československé republiky.

Odůvodnění

Dne 9. 2. 1946 požádala paní [redacted], prostřednictvím advokáta [redacted] [redacted], Magistrát hl. m. Prahy o vrácení státního občanství ve smyslu ust. §§ 3 a 4 ústavního dekretu presidenta republiky č. 33/1945 Sb.

Dne 9. 5. 1995 se na Obvodní úřad m. č. Praha 1 obrátil pan [REDAKCE] s žádostí, aby bylo pokračováno a rozhodnuto v řízení o vrácení státního občanství podle §§ 3, 4 ústavního dekretu presidenta republiky č. 33/1945 Sb., které na základě své žádosti z 9. 2. 1946 zahájila jeho matka, a které nebylo do toho dne pravomocně skončeno. Pan [REDAKCE] ve své žádosti o pokračování v řízení poukázal na to, že řízení, které v souladu s tehdy platnými právními předpisy bylo zahájeno z podnětu jeho matky, paní [REDAKCE], nebylo nikdy pravomocně skončeno. Protože se ale jednalo o řízení, jehož rozhodnutím může být přímo dotčen ve svých právech chráněných zájmech nebo povinnostech syn paní [REDAKCE], vstupuje tedy v souladu s ust. §14 odst. 1 správního řádu jako účastník do řízení a žádá, aby ve výše uvedené věci bylo rozhodnuto i po smrti jeho matky.

Na základě provedeného šetření správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že jmenovaná pozbyla jako osoba německé národnosti československé státní občanství a dále, že žádost o vrácení československého státního občanství, kterou si podala, jako manželka československého státního občana dne 7. 2. 1946, nebyla podána ve lhůtě stanovené vládním nařízením č. 76/1948 Sb, o vrácení československého státního občanství osobám národnosti německé a maďarské, kdy podle § 2 tohoto vládního nařízení byly žádosti podané před stanovenou lhůtou považovány za nepodané.

Odvoláním proti rozhodnutí odboru matrik Obvodního úřadu m. č. Praha 1 ze dne 10. 9. 1998, č. j. 4225/98 se pan [REDAKCE] domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.

V odvolání poukazuje na nesrozumitelnost napadeného rozhodnutí, které je v rozporu s platnými procesními i hmotněprávními předpisy, jakož i nálezem Ústavního soudu ČR. Dále poukazuje i na to, že se správní orgán I. stupně dopustil omylu, pokud jde o účastníka řízení, když žádost o pokračování v řízení podal pan [REDAKCE] zastoupen advokátem [REDAKCE], nikoliv pan [REDAKCE] v zastoupení rodiny [REDAKCE] jak je uvedeno ve výroku napadeného rozhodnutí. Dále se v odvolání poukazuje na to, že správní orgán nerozhodl o řízení, jež bylo důvodem k žádosti o pokračování v řízení, a jež tak není do dnešního dne pravomocně rozhodnuto a stále tedy trvá.

Odbor vnitřní správy Magistrátu hlavního města Prahy, jako orgán odvolací, napadené rozhodnutí přezkoumal v souladu s ust. § 59 odst. 1 zákona č.71/1967 Sb., o správním řízení a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

Ze spisu správního orgánu I. stupně bylo zjištěno, že paní [REDAKCE], matka žadatele, která jako osoba německé národnosti pozbyla v souladu s ust. § 1 odst. 1 ústavního dekretu presidenta republiky č. 33/1945 československé státní občanství, požádala dne 7. 2. 1946 o vrácení československého státního občanství ve smyslu §§ 3 a 4 výše citovaného dekretu. Podle § 3 tohoto dekretu mohly osoby, které pozbyly československé státní občanství do šesti měsíců ode dne, který byl určen vyhláškou ministra vnitra žádat u místně příslušného okresního národního výboru nebo zastupitelského úřadu o jeho vrácení. Podle § 4 odst. 2 dekretu se žádosti podle § 3, které podaly manželky a nezletilé děti československých státních občanů měly posuzovat blahovlnně a až do rozhodnutí o nich se žadatelé považovali za československé státní občany. Ve výkladu výše citovaných ustanovení, který byl vydán pro potřeby městských národních výborů za účelem upřesnění postupu při provádění ústavního dekretu č. 33/1945 Sb., bylo stanoveno, že jestliže manžel nepozbyl československé státní občanství podle § 1 odst. 1 nebo 2 dekretu, protože nebyl Němec nebo Maďar, nebo je podržel podle § 2 dekretu, mohla jeho manželka, která jako osoba německé nebo maďarské národnosti československého státního občanství pozbyla, žádat o vrácení občanství podle § 3 za

ulehčených podmínek, přičemž tyto žádosti se měly posuzovat, jak je uvedeno již výše, blahovlně a až do rozhodnutí o nich se žadatelky považovaly za československé státní občanky.

Jak vyplývá ze spisu, paní [REDAKCE] podala žádost o vrácení československého státního občanství dne 7. 2. 1946, tedy ve lhůtě stanovené vyhláškou ministra vnitra č. 51 ze dne 25. 8. 1945. Tato vyhláška stanovila šestiměsíční lhůtu k podávání žádostí o vrácení československého státního občanství pro manželky a děti československých státních občanů, jejíž počátek byl stanoven na 10. 8. 1945. Vzhledem k tomu, že manžel žadatelky - pan [REDAKCE] který také jako osoba německé národnosti pozbyl československé státní občanství v souvislosti s cit. ústavním dekretem, podal dne 26. 11. 1945 žádost za zachování občanství ve smyslu § 2 odst. 1 dekretu je nepochybné, že žádost [REDAKCE] byla podána ve stanovené lhůtě, v souladu s tehdy platnými zákony a citovaným vládním nařízením.

Z provedeného šetření v Archivu hl. m. Prahy, které se týkalo žádosti o vrácení čl. občanství podle dekretu presidenta republiky č. 33/1945 Sb. paní [REDAKCE] nám bylo sděleno, že z příslušného spisu se v archivu nalézá pouze obálka s údajem, že spis byl 9. 4. 1946 zaslán ministerstvu vnitra, odkud se 5. 6. 1946 vrátil zpět a 14. 1. 1947 byl zaslán k šetření ONV v Jindřichově Hradci, přičemž tento spis se dnes nenachází ani v Archivu hl. m. Prahy ani v Okresním archivu Jindřichova Hradce. Byl nalezen pouze dokument, ze kterého je patrné, že dne 22. 10. 1947 bylo v tomto spise učiněna poznámka, že je dlužno žádost považovat za bezpředmětnou, že byla žadatelka dobrovolně odsunuta do Rakouska.

Správní orgán II. stupně se zde zcela ztotožnil s argumentací uvedenou v odvolání, že totiž zahájené správní řízení není možné ukončit pouhou poznámkou ve spise, a jak dále vyplývá i z nálezu Ústavního soudu samotné plynutí času nemůže mít za následek skončení řízení. Shodná úprava platila i v roce 1946 podle tehdy účinného vládního nařízení č. 8/1928 Sb., vládní nařízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správní řád.) K samotnému dekretu č. 33/1945 Sb., nebylo vydáno zvláštní prováděcí nařízení, ale jen úřední pokyny obsažené v oběžníku ministerstva vnitra ze dne 24. 8. 1945 č. A - 4600-16/8-45 a jeho doplňku ze dne 13. 11. 1945 č. A-4600-5/10-45-VI/3, které stanovily následující postup při podávání a vyřizování žádostí podle ústavního dekretu č. 33/1945 Sb. "O zjištění, že se československé státní občanství zachovává je třeba podat žádost do 6 měsíců od počátku účinnosti dekretu č. 33/1945 Sb., a to u místně příslušného ONV. ONV přezkoumá oprávnění k žádosti podle předložených dokladů a potřebných šetření a zjistí, zda jsou zde okolnosti odůvodňující nárok. V kladném případě vydá žadateli osvědčení podle vzorce B a žádost zašle nadřízenému zemskému národnímu výboru. Ten potom žádost předloží Ministerstvu vnitra k rozhodnutí s vlastním návrhem." Podle výše zmíněného oběžníku o tom, zda osvědčení má být vydáno rozhodovala tříčlenná prověřovací komise zvolená z členů ONV, která si před rozhodnutím měla vyžádat posudek protifašistického výboru, o jehož jednání měl být sepsán řádný zápis. O odepření vydání osvědčení měl být vydán výměr, proti kterému bylo možné se odvolat k zemskému národnímu výboru. Ve sporných případech si ONV měl vyžádat pokyn nadřízeného zemského národního výboru, který měl být pro něj závazný.

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že řízení o zachování či vrácení československého státního občanství podle §§ 2, 3 a 4 tohoto dekretu bylo normálním správním řízením, při jehož provádění bylo nutno dodržovat zákonem stanovený postup a nebylo tedy možné ukončit jej, bez řádného rozhodnutí a oznámení účastníku, pouhou poznámkou ve spise.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem považuje správní orgán II. stupně za nepochybné, že nebylo-li o řádně podané žádosti o vrácení československého státního občanství paní [REDAKCE] pravomocně rozhodnuto, byla tato, v souladu s ust. § 4 odst. 2 ústavního dekretu presidenta republiky č. 33/1945 Sb., považována za československou státní občanku.

POUČENÍ: Proti tomuto rozhodnutí se nelze dále odvolat.

[REDAKCE]
PhDr. Ivana Odarčenková
vedoucí odboru